

ApiSlovenija

36. dnevi čebelarstva v Celju, Celje, Celjski sejem, 16.–17. marec 2013

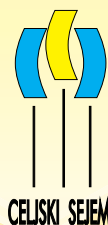

Največje, že 36. srečanje čebelarjev in vseh ljubiteljev čebel v regiji!
Na njem boste lahko:
izmenjali izkušnje in znanja s čebelarskimi kolegi,
predstavili najnovejše izdelke, pripomočke in opremo za čebelarjenje ter
izrabili možnost ugodnih nakupov na mednarodni prodajni razstavi.

RAZSTAVLJAVCI, izrabite ugodnosti ZGODNJE PRIJAVE ZA UDELEŽBO NA SEJMU!
Vašo prijavo pričakujemo **do 14. januarja 2013.**

**Osrednji temi sobotnega dne 36. dnevov čebelarstva bosta boljša
kakovost in pridelava varnih čebeljih pridelkov, v nedeljo pa bo
osrednja strokovna tema namenjena dobrim čebelarskim praksam.**

Informacije: Renata Košenina, vodja ApiSlovenije, tel.: 03/543 32 01,
e-pošta: renata.kosenina@ce-sejem.si, www.czs.si, www.ce-sejem.si

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Vzroki zimskih izgub čebeljih družin, na katere lahko vplivamo

Vlado Auguštin*, vlado.augustin@czs.si

Ob prvem spomladanskem pregledu čebel čebelarji pogosto naletimo na odmrle čebelje družine. Izgube so po večini minimalne, zgodi pa se, da v čebelnjaku umrejo prav vse čebelje družine. Med zimske izgube čebeljih družin štejemo vse družine, ki so odmrle od zazimljenja do rednih spomladanskih izletov čebel. Ob pregledu odmrle družine običajno takoj vemo, zakaj je čebelja družina odmrla, včasih pa o vzroku le sumimo ali pa ga ne poznamo. Če v čebelnjaku najdemo odmrle družine, se radi izgovarjamo na dolgotrajno in hudo zimo, le redkokdaj pa priznamo, da smo skoraj vedno sami krivi za dogodke v svojem čebelarstvu.

Čebelarji imamo velik vpliv na številne vzroke zimskih izgub čebeljih družin. Najpogostejši med njimi so: prešibke čebelje družine in slaba priprava čebeljih družin na zimo, pomanjkanje hrane (nezadostna količina, slaba kakovost, slaba razporeditev) in pomanjkanje cvetnega prahu.

Moč čebeljih družin

V naših naravnih razmerah je za prezimovanje izjemno pomembna moč čebeljih družin. Že pred krmljenjem čebeljih družin se je dobro odločiti, katere družine bomo zazimili. Močne čebelje družine, torej tiste, v katerih je ob zazimljenju več kot 20.000 čebel:

- optimalno porabljajo hrano, in sicer po približno 1 kg na ulico čebel,
- imajo vitalne in dolgožive čebele, ki so odporne proti številnim boleznim,
- nimajo prezgodaj zimske zalege in se tako ne izčrpavajo,
- z lahkoto vzdržujejo mikroklimo in temperaturo v gnezdu,
- do pomladi ohranijo več še neizčrpanih zimskih čebel in se spomladi hitreje razvijajo, ne prizade-nejo jih niti različne ohladitve.

Bolj šibke družine morajo sorazmerno s številom čebel proizvajati več toplote za vzdrževanje stalne

* svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja

temperature zimske gruče. Zaradi tega se zimske čebele v šibkejših družinah prej izčrpajo, spomladi pa se mlade čebele razvijajo s težavo in počasi. Zato moramo šibke družine združiti ali okrepiti, tiste, ki kažejo bolezenske znake, pa uničiti. Pri tem moramo biti pozorni na to, da velikost gnezda pozno jeseni ni znak številnosti zimske populacije, saj je velik del čebel kratkoživih, te pa bodo še pred zimo odmrle.

Pomanjkanje hrane

V čebelarstvu velja splošno pravilo, da mora imeti čebelja družina stalno vsaj 1 kg rezervne hrane na ulico čebel, med prezimovanjem pa 2 kg na ulico čebel. Zelo pomembna je razporeditev hrane za prezimovanje v plodišču. Ta mora biti v obliki 10 do 12 cm visokih medenih vencev na sredinskih satih, iz katerih se je izlegla zadnja zalega. Venci se proti prednji in zadnji letvici spuščajo polkrožno navzdol do polovice satnika. Levo in desno od čebeljega gnezda morajo biti polni sati z medeno zalogo in cvetnim prahom.

Pred prezimovanjem mora normalna družina v AŽ-panju imeti vsaj 12 kg hrane, to je šest do sedem satov hrane plus prostor za zalego. Ko se zalega izleže, čebele uporabijo prazne celice za to, da se zarijejo vanje, ko oblikujejo zimsko gručo, zato s hrano ne smemo pretiravati. Čebele za zimsko porabo potrebujejo približno 8 kg hrane, torej za ta namen potrebujejo samo med iz vencev na sredinskih satih. Z medom napolnjeni stranski sati so stalna rezerva in skladišče, iz katerega čebele vedno, kadar jim to dopušča temperatura, prenašajo med v prostor nad zimsko gručo, kjer so jo že porabile.

Neprimerna hrana za prezimovanje je za čebele škodljiva. Prezimovanje čebel na manovem ali bršljanovem medu je za čebele obremenjujoče, še zlasti na območjih z dolgotrajnejšim zimskim mirovanjem in redkejšimi izletnimi dnevi. Velik problem so lahko predvsem pozne manove paše z visoko vsebnostjo melecitoze (smreka, macesen). Če medenje ni obilno, lahko problem rešimo z dodajanjem 2–3 litrov sladkornega sirupa na panj. Tako bodo čebele v zanje najtežavnejšem zimskem obdobju uporabljale hrano iz predelanega sladkornega sirupa. Pozneje, februarja, ko že lahko pričakujemo nekaj sončnih dni in prve izlete čebel, pa bodo jemale manj kakovostno hrano.

Zelo pomembno je, da so čebelje družine pravočasno nakrmiljene za zimo. Nekateri čebelarji pogosto raje počakajo na konec poletne vročine in krmijo čebele šele septembra. Če zamudimo zimsko krmljenje čebel s sladkorno raztopino in to naredi-

Foto: Arhiv ČZS

Brez cvetnega prahu se čebele hitreje starajo, so manj odporne proti boleznim in slabše prenašajo nizke temperature.

mo šele v drugi polovici septembra, ta zimska zaloga ostane nepredelana in nepokrita. Zaradi tega obstaja velika možnost, da se bo hrana zakisala, takšna pa je za čebele neuporabna.

Pomanjkanje cvetnega prahu

Čebelje družine potrebujejo za prezimovanje tudi zadostne količine cvetnega prahu. Pelod namreč vsebuje beljakovine, sladkorje, maščobe, minerale, aminokisliline, hormone, vitamine in več kot 50 encimov, ki jih čebelje družine potrebujejo za svoj normalen razvoj. Brez cvetnega prahu se čebele fiziološko hitreje starajo, njihova življenjska doba je krajša, manj so odporne proti boleznim in slabše prenašajo nizke temperature.

Čebelja družina naj bi stalno imela vsaj 0,1 kg cvetnega prahu na ulico čebel oziroma približno 1–1,5 sata, v obdobju priprave čebelje družine na zimo (julij in avgust) pa približno 0,3 kg na ulico čebel oziroma približno 2–3 sata. Količina cvetnega prahu med prezimovanjem ne bi smela biti manjša od približno 0,3 kg na ulico čebel, torej ne manjša od približno dveh satov. Od celotne količine cvetnega prahu ga čebele avgusta kar 70 odstotkov porabijo za krepitev maščobnega tkiva zimskih čebel. Takoj nam je lahko jasno, da pomanjkanje cvetnega prahu v čebelji družini vpliva na kakovost zimskih čebel, saj bo njihova življenjska doba krajša, manj bodo vitalne in hitreje se bodo izčrpavale. Če med prezimovanjem v čebelji družini ni zadostne količine cvetnega prahu, je velika tudi smrtnost čebel in s tem čebeljih družin.

Potrebne količine cvetnega prahu si lahko zagotovimo:

- z nabiranjem cvetnega prahu za rezervo maja in junija,

- z vračanjem satov s cvetnim prahom v plodišče takoj po zadnjem točenju,
- s prevozom čebel na pašo, ki je bogata s cvetnim prahom,
- z dražilnim krmljenjem čebeljih družin julija in avgusta z redkim sladkornim sirupom (1:2, 1:3), s čimer bomo spodbudili nabiranje cvetnega prahu v jutranjih urah,
- s sajenjem medovitih rastlin, ki cvetijo in medijo pozno poleti (ajda, jesenske astre, sončnica ...).

Priprava čebeljih družin na zimo

V stacionarnih čebelnjakih, še posebej na območjih z juljskim in avgustovskim brezpašnim obdobjem, začnemo kakovostno pripravo čebeljih družin na zimo najpozneje v sredini julija. Tedaj moramo v čebeljih družinah:

- ki niso dovolj močne (s približno 30.000 čebelami), iz rezervnih družin dodati 1–2 sata zalege skupaj s čebelami na njih; tako bo matična v močnejši družini lahko intenzivneje zalegala jajčeca ter s tem zagotovila čim več zalege, iz katere se bodo izlegle dolgožive zimske čebele;
- ki imajo manj kot 1 kg rezervne hrane na ulico čebel, to dopolniti skupaj s cvetnim prahom;
- odstraniti morebitno deviško satje v sredini gnezda, saj ga čebele ne bodo zasedle; če tega ne bi storili, bi bila čebelja gruča razdeljena, s tem pa bi bila porušena potrebna harmonija v njej;
- zamenjati matice, če so te starejše od več kot dveh let ali so po svojih lastnostih pod povprečjem v čebelnjaku;
- zatirati varoje z enim od predpisanih sredstev in njihovo število zmanjšati na minimum. Večina varoj se v tem obdobju varno razmnožuje v pokriti zalegi. Ena varoja v čebelji zalegi skrajša življenje čebele na komaj 14 dni, če je v čebelji zalegi več varoj, pa čebela živi samo 8–9 dni. Zaradi tega se namesto zdravih dolgoživih zimskih čebel izlegajo kratkožive čebele.

Za zimo dobro pripravljene čebelje družine morajo biti ob koncu avgusta ali najpozneje v prvi polovici septembra v dobri kondiciji za dolgo prezimovanje brez čebeljih paš.

Na koncu se lahko vprašamo: »Kaj lahko stori čebelar v zimskem obdobju, če je zazimil šibke čebelje družine?« Šibke čebelje družine bodo najbolje prezimile, če jih namestimo nad močne. Nad te namestimo pregradno desko z vgrajenim žrelom in mrežo, skozi katero bo spodnja močna čebelja družina ogrevala zgornjega slabiča. Če čebelar ni prepričan, da imajo čebelje družine dovolj hrane za prezimitev, je v tem obdobju edina možna rešitev – pogača. ■

ČEBELARSKI ŽURNAL

Ilustrirani časopis za čebelarstvo in kulturo

Poziv k naročilu za leto 2013

Časopis izhaja v srbskem jeziku štirikrat letno (januar, april, julij in oktober) na 52 barvnih straneh.

Cena letne naročnine je 18 EUR

(v ceno je vračunana dostava na naslov naročnika)

PREDPLAČILO LAHKO IZVRŠITE NA DVA NAČINA:

1. Preko posrednika v Sloveniji g. Franca Prezelja:

Kontakt: 030/604 011; 01/831 54 45; 041/295 766; franc.prezelj@siol.net

2. Direktno, preko sledečih korakov za plačilo:

Intermediary Bank / Correspondent Bank
 SWIFT – BIC: DEUTDEFF
 Ime: DEUTSCHE BANK AG
 Mesto, Država: FRANKFURT AM MAIN, GERMANY

Account with institution / Beneficiary's Bank
 SWIFT – BIC: KOBBSRBG
 Ime: KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD
 Naslov: Svetog Save 14
 Mesto, Država: 11000 Belgrade, Republic of Serbia

Beneficiary
 IBAN/ številka računa: RS35205007100046637333
 Ime podjetja: IZDAVAČKA AGENCIJA UME LJIC
 Naslov: ČE DE DULEJANOVIČA 33
 Mesto, Država: Kragujevac, REPUBLIC OF SERBIA

Bančno provizijo plača naročnik, o čimer obvesti bančnega uslužbenca. Potrdilo o plačilu s točnim naslovom predplačnika je potrebno poslati z elektronsko pošto na e-naslov: pcelarskizurnal@yahoo.com, ali s pošto na naslov: Pčelarski žurnal, Braće Jerković 103/10, 11010 Beograd, Srbija

Kontakt: **Ivan Umeljic** • ++381 64 2424455 • ++381 11 2497890
 pcelarskizurnal@yahoo.com • www.pcelarskizurnal.com

Novi naročniki prejemejo v dar dve številki Čebelarstva iz leta 2012.